

ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

บันทึก

เรื่อง พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เมื่อวันที่ 20 มกราคม ค.ศ. 1959 เวลา 9.30 น. ท่านปลัดกระทรวงการคลังได้เชิญบุคคลจากหน่วยงานต่าง ๆ ไปประชุมเรื่องธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีผู้เข้าร่วมประชุม 10 คนคือ

1. นายบุญมา วงศ์สวรรค์
2. คร. ป่วย อิงภากรณ์
3. นายสมหมาย สุนทรกุล
4. นางสาวกรองทอง ชุติมา
5. นายจำเนียร สารนาท
6. นายวิทย์ ยอแสงรัตน์
7. คร. เถลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์
8. นายชาญชัย ลีถาวร
9. นายรัตน์ สุจริตกุล
10. นายสุปรีกา ประศาสน์วินิจัย

ในชั้นแรกได้พิจารณาเกี่ยวกับหลักการในการตั้งธนาคารนี้ ซึ่งมีอยู่ 5 ประการ คือ

ก. ขอบเขตของการให้กู้เงิน

ที่ประชุมมีความเห็นว่า ธนาคารไม่ควรให้เงินกู้แก่นายทุนขนาดใหญ่

ข. เงินทุนของธนาคาร

ที่ประชุมเห็นว่า เงินทุนสินเชื่อการเกษตรแห่งชาติ ซึ่งรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ 20 ล้านบาทในปี 2504 และได้ให้ไป ตลอดจนใช้ในการฝึกฝนอบรมพนักงานรุ่นแรกของธนาคารใหม่ จนเหลือ 7 ล้านบาทเศษ รวมทั้งที่ได้รับจากงบประมาณในปี 2509 อีก 15 ล้านบาทนั้น เมื่อตั้งธนาคารใหม่แล้วก็จะโอนมายังธนาคารใหม่ ในรูปของหุ้นที่กระทรวงการคลังถือ

อนึ่ง ที่ประชุมได้มอบให้ คร. เถลิงฯ ไปเสนอของงบประมาณเพิ่มเติมกลางปี 2509 อีก 50 ล้านบาท เพื่อใช้ในการให้สินเชื่อการเกษตร

สำหรับเงินกู้จากต่างประเทศนั้น คร. เถลิงฯ แจ้งว่าได้เคยทบทวนตามผู้แทนธนาคารโลกเช่นนาย Cargill และ นาย Courbois เมื่อกลับมาครั้งหลังแล้วว่า อาจขอเงินสัก 20 ล้านดอลลาร์ ผู้แทนธนาคารโลกแจ้งว่าหากธนาคารดำเนินงานไปได้สัก 1 ปี พอจะเห็นผลการปฏิบัติงานแล้ว ก็อาจพิจารณาให้กู้ได้

ส่วนทาง USOM นั้นแจ่ว่า จะให้เงินเฉพาะเพื่อดำเนินการในเขต
เวียงจันทน์พัฒนาชนบทเท่านั้น

ค. เงินฝาก

ที่ประชุมเห็นควรรักษาการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากที่ต้องจ่ายคืน
เมื่อสิ้นระยะเวลา ส่วนเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามนั้น ไม่ได้รับ

ง. การแบ่งหน่วยงานของธนาคารออกเป็นฝ่ายเกษตรและฝ่ายสหกรณ์

ที่ประชุมเห็นว่าในกฎหมายมีข้อกำหนดไว้ว่าให้แบ่งหน่วยงานออกเป็นฝ่าย
เกษตรและฝ่ายสหกรณ์ แต่ปล่อยให้กำหนดไว้ในข้อบังคับ ซึ่งจะได้นำออกมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
เมื่อถึงเวลา

จ. การใช้ facilities ของธนาคารกรุงไทย จำกัด

ที่ประชุมเห็นว่ากฎหมายได้เปิดช่องไว้แล้ว ให้สามารถมอบให้ธนาคารกรุงไทย
จำกัด (หรือธนาคารอื่นใด) เป็นตัวแทนธนาคารใหม่ได้ สิ่งที่จะต้องกระทำก็คือ การตกลงกับ
ธนาคารกรุงไทย จำกัดในเรื่องนี้ต่อไป ส่วนในแง่ที่จะให้ธนาคารใหม่เป็นตัวแทนของผู้ในนั้น
บทบัญญัติในมาตรา 10 (10) ก็เปิดช่องไว้แล้วเช่นกัน

ต่อจากนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาพระราชบัญญัติธนาคาร เพื่อการ เกษตรและ
สหกรณ์การ เกษตร เวียงจันทน์ มาตรา ดังต่อไปนี้

1. มาตรา 1 ชื่อของธนาคาร

ที่ประชุมเห็นควรแจ้งต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าชื่อของธนาคารควรให้
เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นสมควรคือ อาจตั้งคำว่า "และสหกรณ์การเกษตร" ออก

2. มาตรา 3 วิเคราะห์ศัพท์

ที่ประชุมให้นำวิเคราะห์ศัพท์คำว่า "เกษตรกร" และ "ผลิตภัณฑ์การเกษตร"
มารวมกัน แล้วให้ความหมายใหม่ว่า "เกษตรกร คือ ผู้มีอาชีพในการก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ชั้นต้นทุกชนิด
จากการทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงและสาวไหม หรือการ
ทำนาเกลือ และอาชีพการเกษตรอย่างอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

3. มาตรา 12 อำนาจของรัฐมนตรี

ที่ประชุมให้ตัดข้อความตอนท้ายของมาตรานี้ออกเสียคงเหลือไว้แต่เพียง
"รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจ
สั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริงแสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของธนาคาร และมี
อำนาจตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการและทรัพย์สินของธนาคาร"

4. มาตรา 14 จำนวนกรรมการ

ที่ประชุมให้เสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาให้เพิ่มจำนวนกรรมการ ที่เลือก
จากผู้นอุนั้น เป็นต้นว่า ผู้นอุน้อยละ 5 ให้เป็นกรรมการได้ 1 คน แต่จำนวนกรรมการจากผู้นอุนั้น
ทั้งหมดไม่เกิน 5 คน

5. มาตรา 15 ผู้ต้องหาให้มีเป็นกรรมการ
ที่ประชุมให้ตัดมาตรา 15 (2) ออก คือยอมให้กรรมการของธนาคาร
เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งในธนาคารพาณิชย์ได้
6. มาตรา 19 (2) และ (6)
ที่ประชุมให้เพิ่มข้อความว่า "โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี"
เข้าก่อนท้ายของมาตราทั้ง 2
7. มาตรา 21 และ 22 ผู้จัดการ
ที่ประชุมให้นายจำเนียร สาระนาคไปขอรองคณะกรรมการกฤษฎีกาให้
เพิ่มข้อความว่า "หากผู้จัดการไม่อาจทำงานได้เต็มเวลา ก็ให้พ้นจากตำแหน่ง" เช่นกัน
8. มาตรา 35 (1) การจัดหาเงินทุน
ที่ประชุมให้ตัดข้อความ "แต่ถ้าเป็นการกู้ยืมเงินเกินหนึ่งร้อยล้านบาท
ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี" ออกทั้งหมด
9. มาตรา 36 จำนวนหนี้สินของธนาคาร
ที่ประชุมให้เติม (1) และ (2) ลงต่อจากคำว่า "มาตรา 35"
10. การใช้พินัยเป็นหลักประกัน
หลังจากที่เคอภิปรายกันอยู่เป็นเวลานาน นายสมหมาย สุนทรະภูถิ ร์ริมา
ให้สำนักงานกฎหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย ลงพิจารณาร่างกฎหมาย และกำหนดวิธีการปฏิบัติ
ในเรื่องนี้ แล้วจะนำเขาพิจารณาใหม่
11. เงินสศสำรอง
ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอของนายจำเนียร สาระนาคที่ว่า เนื่องจาก
ธนาคารใหม่ไม่ได้ทำกิจการธนาคารพาณิชย์แล้ว จึงไม่ควรกำหนดอัตราเงินสศสำรองที่ต้องสำรองไว้
เพราะรัฐมนตรีมีอำนาจยับยั้งอยู่แล้ว
12. การโอนสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร เพื่อการสหกรณ์
ที่ประชุมเห็นว่า พระราชบัญญัติยกเลิกธนาคาร เพื่อการสหกรณ์มีข้อความ
เพียงพอที่จะให้ธนาคารใหม่รับมาทั้งสินทรัพย์และหนี้สินอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติไว้มากกว่านี้.

สุปรีตา ประศาสน์วินิจัย

สุปรีตา ประศาสน์วินิจัย

24 มกราคม 2509